

درآمد: از امیر کبیر به ناصرالدین شاه: اینکه در باب فوج کردستانی و صاحب منصبان شان از هیچ نظر دریغ نکرده، صاحب منصبان فوج گلپایگانی را هم آورده و لشکرنویس ها هم در حال نوشتن گزارش ها هستند. خانلر میرزا هر دو کتابچه را به نظر شاه می رساند. دو نامه هم از چراغعلی به صاحب دیوان و از خان نایب به اعتمادالدوله بوده که برای شاه ارسال کرده است.

GIIIA 152

هو

قربان خاکپای مبارکت شوم به زیارت دستخط همایون مفتخر و سرافراز گردید. در باب فوج کردستانی و صاحب منصبان آنها بر رای منیر همایون مشهود و معلوم است که این غلام از هیچ جهت در خوبی و نظم آنها کوتاهی نمی‌کند و دقت و اهتمام دارد که انشاءالله تعالی در زیر سایه بلند پایه مبارک جمیع قشون خوب و با نظم باشد. صاحبمنصبان فوج گلپایگانی را هم وقت عصر آورده بودم و مشغول قرار کار آنها بودم حالا لشکر نویسها را نشانده است به عمل معامله سنواتی آنها برسند و فوج را هم قرار داد فردا در رکاب مبارک تا خونسار بیایند در آنجا قرار درستی از هر جهة با عرض خاکپای همایون داده شود تا بطوری که خوابهاشان خوب است هر کارشان خوب و مضبوط باشد. در حین زیارت دستخط همایون نواب خانلر میرزا حاضر بود و قرار داد هر دو کتابچه را به نحوی که امر و مقرر فرموده بودند فردا صبح به نظر انور همایون برساند. خبری تازه که قابل عرض حضور مبارک باشد مگر کاغذی که چراغعلی خان به صاحب دیوان نوشته است و خان نایب به اعتمادالدوله هر دو را ارسال حضور مبارک نمود که ملحوظ نظر انور همایون گردد. زیاده جسارت نمی ورزد. امضاء

پانوشت: خانلر میرزا، احتشام الدوله: پسر عباس میرزای نایب السلطنه و عموی ناصرالدین شاه بود که در ۱۲۵۱ حاکم یزد شد و در ۱۲۵۳ حاکم کرمان که حکومت او سه سال بیشتر طول نکشید. در اواخر سلطنت محمد شاه حاکم همدان بود و دو ماه پیش از فوت شاه حاکم مازندران شد ولی بزودی تغییر مأموریت یافت و به حکومت بروجرد و خوزستان فرستاده شد. در سال ۱۲۶۶ حکومت گلپایگان و خوانسار نیز بدان ضمیمه شد و در ۱۲۶۷ این دو نقطه با بختیاری تعویض شد. در ۱۲۶۸ ملقب به احتشام الدوله شد و در هنگام جنگ انگلیس و ایران (۱۲۷۳) مدافع خوزستان بود اما در این نبرد درایت چندان از خود نشان نداد.

چراغعلی خان زنگنه: سراج الملک: در زمان صدارت امیر کبیر به سمت قوللر آقاسی (رئیس غلامان شاهی) بود و در سال ۱۲۶۷ حاکم زنجان و خمسه شد. سال ۱۲۸۱ رئیس احتساب تهران گردید. اعتمادالدوله: میرزانشیرالله خان معروف به میرزا آقاخان نوری — صدر اعظم معروف ناصرالدین شاه پس از امیر کبیر. وی در بیست سالگی لشکر نویس و پس از آن لشکر نویس باشی بود. در سال ۱۲۵۱ مقام وزارت لشکر را داشت و سال ۱۲۶۵ به لقب اعتماد الدوله ملقب شد. در زمان نگارش نامه وی وزیر لشکر بوده است.

The Ghani Collection at Yale